ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

1. **Mám záujem o integrovaný posudok. Kde si mám podať žiadosť? Existuje formulár takejto žiadosti?**
   Písomnú žiadosť o integrovaný posudok je potrebné podať na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je príslušný podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa.
   Žiadosť o integrovaný posudok sa podáva na tlačive určenom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, link na žiadosť a povinné prílohy k žiadosti:
   https://www.employment.gov.sk/files/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/cesta-klienta/podanie-ziadosti-ip/ziadost-ip.pdf

   https://static.slov-lex.sk/pdf/prilohy/SK/ZZ/2025/51/20250901_5720397-2.pdf

   https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/cesta-klienta/12-otazkovy-sebahodnotiaci-whodas.html

2. **K žiadosti o integrovaný posudok je okrem iných dokladov prílohou aj doklad, že osoba je účastníkom právnych vzťahov na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo sociálnych služieb ako prijímateľ sociálnych služieb. Čo je možné chápať pod týmto dokladom?**
   Osoba vie túto skutočnosť preukázať napr. občianskym preukazom, cestovným pasom, dokladom o pobyte (ak ide o cudzinca).

3. **Je potrebné doložiť k žiadosti o integrovaný posudok doklad o príjme?**
   Nie, posúdenie v rámci integrovanej posudkovej činnosti sa vykonáva bez ohľadu na príjem alebo majetok posudzovanej osoby.

4. **Čo ak klient nedoloží klinicko-psychologický nález funkčnej kapacity, ale doloží psychiatrické vyšetrenie. Je potrebné tento nález pýtať?**
   Vzhľadom na aplikačnú prax sa prijala legislatívna zmena, podľa ktorej od 1. januára 2026 klinicko – psychologický nález nie je povinnou súčasťou žiadosti.

5. **Môže si klient podať žiadosť o integrovaný posudok a súčasne aj žiadosť o preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo parkovací preukaz fyzickej osoby so zdravotným postihnutím?**
   Áno, je možné podať si obe žiadosti, pokiaľ osoba nemá právoplatný integrovaný posudok. Ak už osoba má právoplatný integrovaný posudok, príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny jej vyhotoví preukaz na základe tohto posudku (bez ďalšieho posudzovania a rozhodovania o preukaze).

6. **Je potrebné robiť prvú návštevu v domácnosti žiadateľa alebo v mieste, kde sa obvykle zdržiava neohlásene?**

V rámci efektívneho vykonávania sociálnej posudkovej činnosti sa odporúča, aby správny orgán kontaktoval žiadateľa pred vykonaním sociálnej posudkovej činnosti a uskutočňoval vopred dohodnuté a ohlásené návštevy žiadateľa v domácnosti alebo v mieste, kde sa obvykle zdržiava.

7. **Aký lekársky nález má osoba priložiť k žiadosti o integrovaný posudok?**
   Prílohou k žiadosti o integrovaný posudok je podľa § 7 ods. 2 zákona č. 376/2024 Z. z. aktuálny lekársky nález od tzv. obvodného lekára podľa ustanoveného vzoru alebo odborný lekársky nález lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore (napr. neurológ, ortopéd, psychiater). Uvedené nálezy sa považujú za aktuálne, ak nie sú staršie ako šesť mesiacov. To znamená, že osoba môže predložiť jeden z uvedených nálezov, je však nutné, aby predložený nález resp. viacero nálezov dokumentovali funkčné dôsledky zdravotného stavu konkrétnej osoby, nakoľko len tak je možné vykonať objektívne posúdenie.

8. **Môže byť peňažný príspevok na opravu pomôcky poskytnutý osobe, ktorá má tento peňažný príspevok navrhnutý v komplexnom posudku, nemá však ešte integrovaný posudok?**
   Podľa platnej právnej úpravy je možné poskytnúť peňažný príspevok na opravu pomôcky aj vtedy, ak bol tento príspevok navrhnutý v komplexnom posudku vydanom podľa právnych predpisov účinných do 31. 8. 2025. Podmienkou je, že žiadateľ o peňažný príspevok na opravu pomôcky ešte nemá právoplatný integrovaný posudok alebo nebolo právoplatne zastavené konanie o integrovanom posudku v ustanovených prípadoch.

9. **V rámci dotazníka k sociálnej posudkovej činnosti sa vyznačujú body 0 - 4. Bod 0 je najmenej a bod 4 je najviac? Čo sa píše do komentára?**

   Sociálny pracovník v dotazníku k sociálnej posudkovej činnosti uvádza mieru ťažkostí, ktorú pociťuje klient pri jednotlivých otázkach (0 = žiadne ťažkosti, 1 = mierne ťažkosti, 2 = stredné ťažkosti, 3 = vážne ťažkosti, 4 = extrémne ťažkosti alebo neschopnosť) a súčasne má možnosť uviesť aj doplňujúci komentár k jednotlivým odpovediam. Pri určovaní miery ťažkostí sa zohľadňuje, či účastník konania musí pri vykonávaní činností vynaložiť zvýšenú námahu, či pociťuje bolesti, alebo iné nepríjemné pocity, či činnosti vykonáva pomalšie, alebo či ich vykonáva iným spôsobom než je obvyklé. Je potrebné uviesť, že sa nejedná o body, ale o číselné hodnoty priradené k jednotlivým odpovediam (viď vyššie), ktoré sa žiadnym spôsobom nesčítavajú, iba určujú mieru ťažkostí pri jednotlivých činnostiach.

10. **Ak sa sociálnym šetrením zistí, že je potrebná aj stavebná úprava, bude navrhnutá v sociálnom posudku aj v lekárskom posudku. Kto bude navrhovať rozsah úpravy?**
    Sociálny pracovník sa zaoberá danou úpravou a navrhuje ju. Posudkový lekár sa so záverom sociálneho pracovníka môže stotožniť a v takom prípade navrhne poskytnutie predmetného peňažného príspevku.

11. **Ako postupovať pri kontrole rozsahu hodín osobnej asistencie podľa pôvodného paragrafu 21 ods.7 zákona č. 447/2008 Z. z.?**

Od 1. septembra 2025 sa trojročná lehota na opätovné posúdenie rozsahu hodín osobnej asistencie zmenila na päťročnú lehotu.

Rozsah hodín osobnej asistencie príslušný úrad opätovne posúdi každých päť rokov od jeho určenia na účel zistenia, či predchádzajúci určený rozsah hodín osobnej asistencie zodpovedá potrebám fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Lehota piatich rokov sa vzťahuje nielen na prípady, keď bol osobe určený rozsah hodín osobnej asistencie v integrovanom posudku, ale rovnako tiež aj na prípady, keď bol osobe tento rozsah určený v komplexnom posudku vydanom podľa zákona č. 447/2008 Z. z. v znení účinnom do 31. 8. 2025. V súvislosti s predĺžením uvedenej lehoty zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu upravuje v prechodnom ustanovení postup, ktorý rieši situáciu, keď bol určený rozsah hodín osobnej asistencie v komplexnom posudku. Podľa prechodného ustanovenia § 67s zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podá podnet na začatie konania o integrovanom posudku príslušnému správnemu orgánu okrem iného vtedy, ak uplynie päť rokov od určenia rozsahu hodín osobnej asistencie podľa zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu v znení účinnom do 31. augusta 2025 (t. j. od určenia rozsahu hodín osobnej asistencie v komplexnom posudku). Aj v prípade, ak sa konanie o integrovanom posudku začne z dôvodu potreby vykonať nové posúdenie rozsahu hodín osobnej asistencie, sa integrovaná posudková činnosť vykonáva v celom rozsahu ustanovenom zákonom o integrovanej posudkovej činnosti, a to v záujme komplexného posúdenia funkčných dôsledkov zdravotného stavu a navrhnutia foriem pomoci nielen vo forme peňažných príspevkov na kompenzáciu, ale aj sociálnych služieb.

12. **Môže úrad prijať žiadosť o vypracovanie integrovaného posudku z nemocnice ?**

Príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže prijať žiadosť o vypracovanie integrovaného posudku od inej fyzickej osoby a to iba v prípade, že klient vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sám podať žiadosť o integrovaný posudok a disponuje potvrdením ošetrujúceho lekára o zdravotnom stave klienta. (§ 6 ods. 2 zákona č. 376/2024 Z. z.)

13. **Čo v prípade, ak posudzovaný nemá funkčné postihnutie, nie je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím?**

Integrovaný posudok je určený na uplatnenie si nárokov v 3 oblastiach. V integrovanom posudku sa správny orgán vyjadrí k jednotlivým častiam. Osoba nemusí byť fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, aby jej boli navrhnuté možné sociálne služby a práca v sociálnom podniku.

14. **Ak má klient v integrovanom posudku navrhnutú kompenzačnú pomôcku a z dôvodu jej poškodenia požiada o novú kompenzačnú pomôcku, je potrebné vypracovať nový integrovaný posudok vrátane lekárskej posudkovej činnosti, alebo**

je možné potvrdiť pôvodný integrovaný posudok, prípadne vykonať výmenu bez integrovanej posudkovej činnosti?

Ak je platný integrovaný posudok, nie je dôvod vydávať nový, preto si klient podá žiadosť na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny o peňažný príspevok na kúpu pomôcky podľa zákona č. 447/2008 Z. z. a príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zistí, či žiadateľ spĺňa zákonom stanovené podmienky pre priznanie peňažného príspevku na kúpu pomôcky (§ 27 zákona č. 447/2008 Z. z.).

15. **Ako postupovať, ak klient nepredloží, resp. predloží nevyplnený sebahodnotiaci dotazník s podpisom?**

Podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona č. 376/2024 Z. z. je sebahodnotiaci dotazník povinnou prílohou k žiadosti, a preto je potrebné, aby bol predložený spolu so žiadosťou.

Stačí, ak budú v sebahodnotiacom dotazníku vypísané údaje o žiadateľovi s jeho podpisom a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny to bude akceptovať. Sebahodnotiaci dotazník poskytuje sociálnemu pracovníkovi ako aj posudkovému lekárovi základné informácie o klientovi a taktiež pomáha pri utvorení si celkového obrazu o tom, ako klient vníma seba a svoj zdravotný stav. Rovnako tak slúži na to, aby bol klient viac zapojený do posudzovacieho procesu.

16. **V ktorých prípadoch je potrebné zvolať konzílium, kto ho zvoláva, kto určuje zloženie konzília?**

Konzílium sa zvolá v prípade, ak je potrebné odstrániť rozpor medzi sociálnym a lekárskym posudkom. Spôsob zvolávania konzília si určí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny interne. Zloženie konzília je definované v § 12 vyhlášky č. 51/2025 Z. z.. Konzílium tvoria 3 sociálni pracovníci, z ktorých dvaja vykonali v danom konaní sociálnu posudkovú činnosť a 2 posudkoví lekári, z ktorých jeden vykonal v danom konaní lekársku posudkovú činnosť.

17. **Kedy zvolať konzílium a kedy nie je potrebné konzílium zvolať?**

Konzílium sa uskutoční v prípade rozporu medzi sociálnym posudkom a lekárskym posudkom, a to za účelom odstránenia rozporov. Záver odborného konzília nahradí sporné časti jednotlivých posudkov a je podkladom pre integrovaný posudok.

18. **Čo je „Malé konanie“ a aké sú špecifiká rozhodovacieho procesu mimo integrovaných posudkov?**

Tzv. „Malé konanie“ je konanie v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. a je možné ho realizovať iba v prípadoch, ak posudzovaná osoba nemá vydaný právoplatný integrovaný posudok a podá si žiadosť o preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo si podá žiadosť o parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím. V malom konaní posudkový lekár vypracuje lekársky posudok podľa § 10 zákona č. 447/2008 Z. z., v ktorom

a) v prípade žiadosti o preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím uvedie, či je žiadateľ fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a či je

odkázaný na sprievodcu (posudkový lekár použije posudkové kritériá ustanovené zákonom č. 376/2024 Z. z.) a

b) v prípade žiadosti o parkovací preukaz uvedie, či je žiadateľ fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím (príloha č. 1 zákona č. 376/2024 Z. z.) a či zdravotné postihnutie žiadateľa je uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 447/2008 Z. z..

Sociálna posudková činnosť sa v tomto prípade nevykonáva, nakoľko ide o tzv. „malé konanie“. Dĺžka konania je 45 dní.

19. Ako sa postupuje v prípade ak klient súčasne podá žiadosť o integrovaný posudok a preukaz fyzickej osoby s ŤZP, prípadne parkovací preukaz ?

V prípade žiadosti o preukaz fyzickej osoby s ŤZP alebo o parkovací preukaz príslušný orgán konanie o preukaze zastaví, ak existuje platný integrovaný posudok. V prípade, ak platný integrovaný posudok neexistuje, tak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny koná a rozhoduje o preukaze a súčasne prebieha konanie o integrovanom posudku.

20. Je možné podať si žiadosť o peňažný príspevok na kompenzáciu aj keď nemám vydaný integrovaný posudok alebo musím čakať na jeho vydanie?

Osoba si môže požiadať o peňažný príspevok na kompenzáciu aj vtedy, ak nemá vydaný platný integrovaný posudok. V prípade záujmu o peňažný príspevok na opatrovanie alebo o peňažný príspevok na osobnú asistenciu odporúčame vždy si podať písomnú žiadosť o daný príspevok. Dôvodom je, že tieto dva peňažné príspevky nie je možné priznať spätne, ak nebola podaná žiadosť o ich priznanie.

21. Čo v prípade, ak si podám žiadosť o peňažný príspevok a o integrovanom posudku sa ešte nerozhodlo?

Ak si klient podá žiadosť o peňažný príspevok na kompenzáciu, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny preruší konanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a v konaní bude pokračovať až po nadobudnutí právoplatnosti integrovaného posudku.

22. Mám integrovaný posudok, v ktorom mi bol navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov. Chcem si podať žiadosť o tento peňažný príspevok, od kedy mi môže byť priznaný?

V tomto prípade je možné priznať peňažný príspevok od začiatku kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o integrovanom posudku. Podmienkou je, že si osoba podala žiadosť o peňažný príspevok najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti integrovaného posudku. Ak by si klient podal žiadosť až po uplynutí uvedenej dvojmesačnej lehoty, peňažný príspevok mu môže byť priznaný najskôr od kalendárneho mesiaca, v ktorom doručil písomnú žiadosť o peňažný príspevok úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. To neplatí pri peňažnom príspevku na opatrovanie a peňažnom príspevku na osobnú asistenciu, tieto je možné poskytnúť až od mesiaca, v ktorom bola podaná písomná žiadosť o ich priznanie.

23. **Podala som si žiadosť o peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov. Na úrade mi povedali, že musia vykonať integrovanú posudkovú činnosť. Bude mi priznaný príspevok až keď budem mať integrovaný posudok?**
Podkladom pre rozhodnutie o priznaní peňažného príspevku na kompenzáciu je integrovaný posudok. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny teda môže rozhodnúť o peňažnom príspevku až po nadobudnutí právoplatnosti integrovaného posudku. V prípade splnenia zákonom stanovených podmienok bude tento príspevok priznaný spätne od mesiaca, v ktorom bola úradu práce, sociálnych vecí a rodiny doručená žiadosť o peňažný príspevok. Toto platí pri všetkých opakovaných peňažných príspevkoch.

24. **Mojej mame sa zhoršil zdravotný stav a preto idem dať výpoveď v práci, aby som sa o ňu postaral. Poradili mi, že si môžem podať žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie. Bude mi priznaný príspevok až keď bude mať moja mama integrovaný posudok?**
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydá rozhodnutie o peňažnom príspevku na opatrovanie až v čase, keď bude mať Vaša mama platný integrovaný posudok. V prípade splnenia zákonom stanovených podmienok však nárok na peňažný príspevok na opatrovanie vznikne už od kalendárneho mesiaca, v ktorom sa začalo konanie o peňažnom príspevku na opatrovanie.

25. **Ako postupovať v prípade, ak si klient podá žiadosť o integrovaný posudok a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny sa snaží opakovane vykonať sociálne šetrenie v domácnosti klienta ale v domácnosti nikto neotvára. Taktiež sa úrad práce, sociálnych vecí a rodiny snažil klienta opakovane kontaktovať telefonicky ale neúspešne. Ako má úrad práce, sociálnych vecí a rodiny postupovať?**
Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vyzve písomne klienta, aby umožnil sociálne šetrenie a vo výzve ho poučí o zastavení konania. V prípade, že klient naďalej nekomunikuje, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny následne konanie o integrovanom posudku zastaví podľa § 8 ods. 2 písm. b) zákona č. 376/2024 Z. z., pričom svoj postup odôvodní skutočnosťou, že si klient nesplnil povinnosť umožniť vykonanie sociálneho šetrenia (§ 16 zákona č. 376/2024 Z. z.).

26. **Ako postupovať v prípade úmrtia klienta počas konania a čo v prípade, že bola podaná žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie? Je potrebné vykonať sociálnu posudkovú činnosť?**
Ak klient počas konania zomrie, konanie o integrovanom posudku sa zastaví.
V prípade, ak bola podaná žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny koná ďalej o peňažnom príspevku na opatrovanie, pričom toto konanie dokončí v osobitnom režime podľa zákona č. 447/2008 Z. z.. V takomto prípade sa sociálna posudková činnosť nevykoná, vykoná sa len lekárska posudková činnosť na účely peňažného príspevku na opatrovanie.

27. **Čo v prípade, ak si klient požiadal o opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a je v zariadení sociálnych služieb. V rámci posudkovej činnosti bol klientovi stanovený nižší stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ako mal určený v minulosti pri predchádzajúcom posúdení. Je povinnosťou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny informovať o tom aj zariadenie sociálnych služieb?**
Takáto povinnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nevyplýva, ale klient je povinný oznámiť nové skutočnosti zariadeniu sociálnych služieb.

28. **Klient si podal žiadosť o integrovaný posudok. Klientovi sa počas konania o integrovanom posudku zhoršil zdravotný stav a preto si z dôvodu jeho opatrovania chce jeho blízka osoba podať žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie. Môže úrad práce, sociálnych vecí a rodiny takúto žiadosť prevziať a následne konanie prerušiť?**
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je povinný prevziať každú žiadosť a ak už prebieha konanie o integrovanom posudku, tak sa konanie o peňažnom príspevku na opatrovanie preruší do doby nadobudnutia právoplatnosti integrovaného posudku. Práve pri tomto peňažnom príspevku a tiež pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu odporúčame podať si písomnú žiadosť o príspevok, aby ho bolo možné priznať spätne.

29. **Ako postupovať, keď je klient hospitalizovaný, je potrebné ho umiestniť do zariadenia a nemá žiadnu splnomocnenú osobu ani opatrovníka? Klient nekomunikuje, je ležiaci.**
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v týchto prípadoch ustanovuje opatrovníka na konanie a koná s opatrovníkom.

30. **Má úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zaslať vyhotovený integrovaný posudok účastníkovi konania a subjektu, ktorý podal podnet podľa § 7 ods. 4 písm. b) zákona č. 376/2024 Z. z. (napr. obec alebo VÚC) až keď bude právoplatný?**
Klientovi je potrebné zaslať vyhotovený integrovaný posudok hneď po jeho vydaní. Ak klient súhlasí s integrovaným posudkom, po nadobudnutí právoplatnosti integrovaného posudku sa zašle aj subjektu, na ktorého podnet sa začalo konanie.

31. **Zistil som, že s časťou integrovaného posudku nesúhlasím, môžem sa odvolať len proti tejto časti?**
Nie je možné odvolať sa len voči časti integrovaného posudku. Akékoľvek odvolanie voči integrovanému posudku je považované ako odvolanie voči celému integrovanému posudku. Napriek tomu je dôležité, aby klient vo svojom odvolaní uviedol dôvody svojho odvolania. Z uvedeného vyplýva, že integrovaný posudok nemôže nadobudnúť právoplatnosť len v niektorej z jeho častí (napr. v časti týkajúcej sa sociálnych služieb).

32. Odkiaľ sa dozviem kde si mám požiadať o navrhnuté peňažné príspevky, prípadne sociálne služby?

Aby klient vedel ďalej postupovať, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny k integrovanému posudku vždy pripojí „Informáciu pre účastníka konania o možnosti vyhotovenia preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a uplatnenia nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a nároku v oblasti sociálnych služieb“.

33. V integrovanom posudku nebola navrhnutá kompenzácia. Keďže bola podaná žiadosť o peňažný príspevok na kompenzáciu, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydal rozhodnutie o nepriznaní peňažného príspevku. Voči čomu sa má klient odvolať, voči rozhodnutiu o nepriznaní peňažného príspevku alebo voči integrovanému posudku?

Tak integrovaný posudok ako aj rozhodnutie o peňažnom príspevku sú rozhodnutím podľa správneho poriadku, proti ktorému je možné podať odvolanie. Rozhodnutie o peňažnom príspevku je pritom možné vydať až v čase, keď je integrovaný posudok už právoplatný. V prípade nespokojnosti s integrovaným posudkom je pre klienta zmysluplné podať odvolanie proti integrovanému posudku (nie sa odvolať až proti rozhodnutiu o nepriznaní peňažného príspevku).

34. Ako je potrebné postupovať, ak si klient požiada o vypracovanie integrovaného posudku napr. v Nových Zámkoch, ale dlhodobo sa zdržiava v Bratislave? V rámci spolupráce požiada Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch o vykonanie sociálneho šetrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave?

Klient si žiadosť podáva podľa miesta trvalého pobytu, aj keď aktuálne býva inde. Miestne príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže požiadať o vykonanie procesného úkonu ten úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v obvode ktorého sa klient zdržiava (vykonanie sociálneho šetrenia).

35. Kto má vypracovať sociálny posudok v takom prípade, ak sociálnu posudkovú činnosť vykoná iný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny z dôvodu, že klient sa zdržiava v inom okrese?

Sociálny posudok vydá úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je príslušný podľa miesta trvalého pobytu klienta.

36. Pri sociálnej posudkovej činnosti bolo zistené, že klient používa mechanický alebo elektrický vozík, ktorý mu bol podľa jeho vyjadrenia poskytnutý zo zdravotnej poisťovne. Je potrebné žiadať od klienta o tom doklad za účelom navrhnutia peňažného príspevku na kúpu pomôcky v integrovanom posudku?

Je vhodné, aby klient už v rámci integrovanej posudkovej činnosti (nie až pri žiadosti o peňažný príspevok na kúpu pomôcky) predložil doklad o tom, že mu bol poskytnutý

prvý vozík z verejného zdravotného poistenia. Rovnako treba postupovať aj v prípade záujmu klienta o peňažný príspevok na kúpu pomôcky - druhý načúvací aparát.

37. Môže mať klient v integrovanom posudku určených viac druhov sociálnych služieb?

Áno, výrok integrovaného posudku obsahuje druh sociálnej služby, resp. všetky druhy sociálnych služieb vhodných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok, ak zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách podmieňuje ich poskytovanie posudkovým záverom integrovaného posudku, resp. možnosťou preukázania plnenia podmienky nároku na príslušný druh sociálnej služby alternatívne aj posudkovým záverom integrovaného posudku.

38. Je možné bezodkladne začať poskytovať sociálnu službu bez vydaného právoplatného integrovaného posudku?

Áno, je možné začať bezodkladne poskytovať sociálnu službu aj bez vydaného právoplatného integrovaného posudku. Pokiaľ ide o bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby z dôvodov podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách, postup pri poskytnutí alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby po 1. septembri 2025 zostáva nezmenený. Sociálnu službu možno začať poskytovať bezodkladne aj pred nadobudnutím právoplatnosti integrovaného posudku (§ 92 ods. 3 zákona o sociálnych službách). To však predpokladá preukázateľné začatie konania o integrovanom posudku na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Zároveň fyzická osoba má podať obci/VÚC dodatočne aj žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby, ktorej súčasťou má byť aj integrovaný posudok, ak bol vydaný. Ak nebol vydaný, tak obec/VÚC podá podnet na začatie konania o integrovanom posudku príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. V prípade, ak konanie už s týmto účastníkom prebieha (na základe jeho žiadosti o vydanie integrovaného posudku), správny orgán konanie nezačne. Uvedený postup sa nevzťahuje na osoby, ktorým už bolo vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona o sociálnych službách účinného do 31.8.2025, ktoré je až do doby vydania nového integrovaného posudku naďalej platné. Tieto informácie sú zverejnené aj v informatívnych materiáloch zverejnených na stránke MPSVR SR https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/

39. Kto vypĺňa žiadosť o bezodkladné zabezpečenie poskytovania sociálnej služby?

Žiadosť o poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby fyzickej osobe bezodkladne podáva klient (prijímateľ) sám alebo osoba, ktorá je oprávnená konať v jeho mene, teda príbuzní alebo zákonný zástupca, príp. ustanovený opatrovník.

40. Kam je potrebné odovzdať žiadosť o bezodkladné zabezpečenie poskytovania sociálnej služby?

Žiadosť o poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby bezodkladne sa podáva podľa druhu sociálnej služby obci/mestu alebo na úrade samosprávneho kraja (VÚC), kde má žiadateľ trvalý pobyt.

41. **Aký je postup a aké pravidlá platia pre prijímateľa sociálnej služby v celoročnom pobytovom zariadení, ktorému sa služba poskytuje k 31. 8. 2025, ak po právoplatnosti integrovaného posudku alebo rozhodnutia o zastavení konania prestane spĺňať požadovaný stupeň odkázanosti?**
Ak je prijímateľovi (klientovi) k 31. 8. 2025 poskytovaná sociálna služba v zariadení s celoročným pobytom a následne prestane spĺňať podmienku požadovaného stupňa odkázanosti (po tom, čo nadobudne právoplatnosť integrovaný posudok alebo rozhodnutie o zastavení konania o integrovanom posudku), tak platí, že na účely poskytovania tejto služby sa tento prijímateľ dočasne – najdlhšie do konca platnosti zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, považuje za osobu, ktorá má minimálne požadovaný stupeň odkázanosti pre tento druh sociálnej služby. Po 31. 8. 2025 sa táto zmluva nesmie predĺžiť a poskytovateľ sociálnej služby musí prijímateľa bezodkladne upozorniť na tieto skutočnosti (prechodné ustanovenie § 110au zákona č. 448/2008 Z. z.).

42. **Ak je klient (prijímateľ) v domove sociálnych služieb alebo v zariadení podporovaného bývania, kde medzitým dovŕši dôchodkový vek a v novom vydanom integrovanom posudku už tento druh sociálnej služby nemá navrhnutý – môže sa mu služba poskytovať aj naďalej napriek nesplneniu vekovej podmienky?**
Áno, zákon č. 448/2008 Z. z. túto možnosť pripúšťa. V zmysle ustanovení § 34 ods. 1 (zariadenie podporovaného bývania) a § 38 ods. 6 (domov sociálnych služieb) ak prijímateľ dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby, táto sociálna služba sa mu poskytuje aj naďalej (do doby trvania platnosti zmluvy o poskytovaní sociálnej služby). V tomto prípade sa teda na skutočnosť, že tento (už je mu poskytovaný) druh sociálnej služby už v integrovanom posudku nie je uvedený, neprihliada.

43. **Ako sa bude v aplikačnej praxi pristupovať k sebahodnotiacemu dotazníku v prípade, ak je predložený len s identifikačnými údajmi a podpisom žiadateľa, bez vyplnenia ostatných častí, keďže podľa informácií MPSVR SR ho ÚPSVR akceptuje, no zároveň metodika uvádza, že posudkový lekár z neho má pri posudzovaní vychádzať?**
Sebahodnotiaci dotazník je povinnou náležitosťou žiadosti. Slúži na primárnu informáciu o posudzovanej osobe, jej problémoch a situácii. Úlohou posudkového lekára je vychádzať najmä zo sebahodnotiaceho dotazníka, z dotazníka k sociálnej posudkovej činnosti, zo sociálneho posudku, predložených lekárskych nálezov, odborných lekárskych nálezov, z elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke, ako aj z dokumentácie predloženej účastníkom konania a zhodnotiť funkčné dôsledky zdravotného stavu fyzickej osoby, jej odkázanosť na pomoc pri jednotlivých sebaobslužných a voľnočasových činnostiach za účelom poskytnutia

pomoci vyplývajúcej zo zákona. Z uvedeného vyplýva, že sebahodnotiaci dotazník je len jednou časťou celého komplexu informácií, ktorými sa posudkový lekár pri posúdení zdravotného stavu zaoberá. Úrady preto akceptujú ako splnenie povinnej náležitosti a predloženie sebahodnotiaceho dotazníka aj prípady, ak sú v dotazníku vypísané identifikačné údaje (hlavička) a je podpísaný. Sebahodnotiaci dotazník je zameraný hlavne na to, aby posudzovaná osoba mala právo sa sama ohodnotiť a opísať svoje ťažkosti a byť tak viac zapojená do celého posudzovacieho procesu. Užitočnou informáciou pre sociálneho pracovníka a posudkového lekára je aj to, ak dotazník nie je vyplnený nakoľko aj to niečo posudzovanej osobe vypovedá.

44. Aké práva vyplývajúce zo správneho poriadku má účastník konania o IP, ak mu nie je umožnené nahliadnuť do dotazníka, ktorý vyplnil sociálny pracovník na základe spoločnej komunikácie v domácom prostredí, no je povinný ho podpísať?

Vzhľadom k tomu, že dotazník k sociálnej posudkovej činnosti obsahuje aj podpis účastníka konania a účastník konania svojim vlastnoručným podpisom vyjadruje, že s obsahom dokumentu súhlasí a rozumie mu, má nielen právo, ale aj povinnosť prečítať si dokument, ktorý podpisuje. To znamená, že ak mu nie je umožnené prečítať dotazník, môže odmietnuť tento dotazník podpísať.

45. Ako môže žiadateľ efektívne uplatniť právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a obhajovať svoje práva a záujmy v praxi?

Žiadateľ môže svoje práva uplatniť na úrade práce sociálnych vecí a rodiny, na ktorom prebieha konanie a ak nesúhlasí s rozhodnutím, tak má právo sa voči nemu odvolať resp. môže požiadať súd o jeho preskúmanie.

46. Má účastník konania právo nahliadnuť do spisu, alebo je vždy potrebné podať samostatnú žiadosť?

Účastník konania a jeho zástupca má procesné právo nazerať do spisu, a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania, ako aj po nadobudnutí právoplatnosti integrovaného posudku. Všeobecný právny predpis o správnom konaní neupravuje postup správnych orgánov v súvislosti s realizáciou tohto procesného práva, avšak v právnej praxi sa ustálil postup, že nazeranie do spisu prebieha v prítomnosti zamestnanca správneho orgánu.

Vyššie uvedené sa aplikuje aj pri nazeraní do spisu vedeného vo veci integrovaného posudku. Nakoľko je nutná prítomnosť zamestnanca úradu pri nazeraní do spisu a zároveň aj časový priestor pre účastníka konania na nazretie do spisu, prípadne robenie si výpisov, zväčša sa na čase realizovania tohto procesného úkonu zamestnanec a účastník konania vopred dohodnú.

Požiadavka o nazretie do spisu môže byť ústna (spísaná vo forme záznamu do spisu), alebo písomná (vrátane elektronickej podoby). Podanie písomnej žiadosti ohľadom tohto procesného úkonu sa striktne nevyžaduje, ale pre jednoznačnosť sa odporúča.

47. Aký je jednotný postup, ktorým ÚPSVR zabezpečí, že klient môže uplatniť svoje práva podľa legislatívy a usmernení?

Úrady práce sociálnych vecí a rodiny sa riadia všeobecným predom o správnom konaní - zákon č. 71/1967 Zb. a zákonom č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti.

48. Aký je správny postup, ak klient z vlastnej iniciatívy predloží lekárske nálezy v období dátumu preposúdenia, aby v prípade, že ÚPSVR začne konanie napr. tri mesiace po dátume preposúdenia, neboli lekárske nálezy staršie ako 6 mesiacov?

Ak klient z vlastnej iniciatívy predloží lekárske nálezy, ktorými deklaruje zmenu v zdravotnom stave, úrad je povinný sa nimi zaoberať. To znamená, že ak dôkazy o zmene zdravotného stavu spolu so žiadosťou o posúdenie predloží skôr, ako je úradom určený termín opätovného posúdenia funkčných dôsledkov zdravotného stavu, úrad posúdi zdravotný stav skôr, ako je určený predmetný termín opätovného posúdenia funkčných dôsledkov zdravotného stavu.

49. Má klient ešte nejakú povinnosť s tým súvisiacu, okrem dokladovania zdravotného stavu lekárskymi nálezmi?

Účastník konania má povinnosť, ktoré sú uvedené §16 zákona č. 376/2024 Z. z. ako napríklad doručiť správnemu orgánu v určenej lehote doklady na základe výzvy, podrobiť sa posúdeniu funkčných dôsledkov zdravotného stavu alebo umožniť zamestnancovi správneho orgánu vstup do obydlia pri výkone sociálnej posudkovej činnosti.

50. Kde je deklarovaná jednotnosť postupov v tomto prípade?

Jednotnosť postupu v tej ktorej veci, upravujú jednotlivé právne predpisy ako napríklad správny poriadok, zákon o integrovanej posudkovej činnosti a zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré sú pre úrady ako aj účastníkov konania záväzné.

51. Je tento postup správny a platí jednotne pre všetky ÚPSVR?

Úrady postupujú podľa platných právnych predpisov. Zamestnanec úradu poskytne účastníkovi konania poradenstvo, spôsob, pre ktorý sa účastník konania rozhodne je výsostným právom účastníka konania. Úrad je povinný prevziať každú žiadosť, aj neúplnú, a vysporiadať sa s ňou. Úrady sú na túto skutočnosť opakovane upozorňované. Upozorňujeme však, že pri neúplnej žiadosti úrad identifikuje jej nedostatky, požiada účastníka konania o doplnenie, opravu, úpravu žiadosti a určí lehotu, pričom konanie preruší na dobu do dodania požadovaných doplnení.

52. Po podaní žiadosti o IP a opätovnom potvrdení doterajších kompenzácií – pokračuje ich vyplácanie automaticky, alebo je potrebné nanovo podať žiadosť o kompenzácie, napriek tomu, že ich klient už poberá?

Pokiaľ osoba poberá opakované peňažné príspevky na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a podá si žiadosť o Integrovaný posudok a má klient navrhnuté totožné peňažné príspevky nemusí podávať novú žiadosť, ale sú jej naďalej vyplácané. V súvislosti s termínom opätovného posúdenia fyzickej osoby úrad nezastavuje výplatu poskytovaných príspevkov ani sa od fyzickej osoby s ŤZP nevyžaduje podanie žiadosti o už poskytovaný peňažný príspevok na kompenzáciu.

53. Ako sa daná problematika bude riešiť, aby nedochádzalo k zhoršeniu finančnej situácie rodín?

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny sú upozorňované, aby pri podaní žiadosti o integrovaný posudok zároveň prijímali aj žiadosti o peňažné príspevky na kompenzáciu, ak ich účastník konania chce podať, resp. ak účastník konania podá žiadosť o konkrétny príspevok, nie je potrebné podávať osobitnú žiadosť o integrovaný posudok, úrad z vlastného podnetu začne konanie aj o integrovanom posudku a vyzve účastníka konania o doloženie podkladov do konania.

54. Aké pravidlá sa v aplikačnej praxi uplatňujú pri žiadostiach o IP podaných do 31.12.2025?

MPSVRSR odporučilo úradom práce, sociálnych vecí a rodiny postupovať tak, aby na účely konania o peňažnom príspevku na osobnú asistenciu a na účely konania o peňažnom príspevku na opatrovanie v prípade, ak konanie o integrovanom posudku začalo najneskôr dňa 31. decembra 2025, posudzovali vznik nároku na peňažný príspevok podľa § 43 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2025.

55. Existuje metodické usmernenie alebo prioritný režim pri vyhotovovaní IP v prípadoch, keď je potrebné bezodkladné umiestnenie osoby do pobytovej sociálnej služby?

Postup pri bezodkladnom poskytnutí alebo zabezpečení poskytovania sociálnej služby obcou alebo vyšším územným celkom v rozsahu ich pôsobnosti z dôvodov podľa § 8 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) zostal nezmenený aj po 1. septembri 2025. Tento inštitút existoval aj pred nadobudnutím platnosti a účinnosti zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPČ“). Prioritný režim pri vyhotovovaní integrovaného posudku v prípadoch, keď je potrebné bezodkladné umiestnenie osoby do pobytovej sociálnej služby nie je podľa zákona o IPČ možný. Podľa § 92 ods. 3 zákona o sociálnych službách sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41, ktorá sa poskytuje bezodkladne z dôvodov uvedených v § 8 ods. 8, možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti integrovaného posudku. Takto koncipovaná

právna úprava však predpokladá preukázateľné začatie konania o integrovanom posudku na príslušnom ÚPSVR napríklad aj z podnetu obce alebo VÚC v zmysle § 8 ods. 6. písm. c).

56. Uvažuje MPSVR SR o zavedení prioritného posudzovania IP v situáciách, keď je osoba v akútnej sociálnej alebo zdravotnej situácii a potrebuje bezodkladné zabezpečenie pobytovej sociálnej služby?

MPSVR SR aktuálne neuvažuje o zavedení „prioritného“ posudzovania v rámci integrovanej posudkovej činnosti, nakoľko z dôvodov stanovených v zákone o sociálnych službách možno postupovať podľa § 8 ods. 8, to znamená, že pri potrebe bezodkladného poskytnutia sociálnej služby ju je možné poskytovať aj bez integrovaného posudku.

57. Aký postup sa odporúča rodinám a poskytovateľom sociálnych služieb v období medzi nástupom klienta do zariadenia a vyhotovením IP, aby nedochádzalo k neprimeranej finančnej záťaži klientov a ich rodín?

Ak by sa jednalo o vážne ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby je možné využiť v súlade s § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách bezodkladné poskytnutie alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby fyzickej osobe v rozsahu pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku. Podľa § 92 ods. 3 tohto zákona sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41, ktorá sa poskytuje bezodkladne z dôvodov uvedených v § 8 ods. 8, možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti integrovaného posudku.

Bezodkladne prijatý prijímateľ nie je automaticky samoplatcom, len z dôvodu, že nemá vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu alebo integrovaný posudok. Obcou alebo vyšším územným celkom uznaná bezodkladnosť potreby poskytnutia sociálnej služby je legitímnym dôvodom na začatie poskytnutia sociálnej služby, pri súčasnom uplatňovaní podmienok pre stanovenie úhrady za sociálnu službu podľa § 72 ods. 3 a 4, ako aj uplatňovaní podmienok ochrany príjmu podľa § 73a. Sociálnu službu poskytovanú bezodkladne možno poskytovať s podporou z verejných zdrojov.

Finančný príspevok z rozpočtu MPSVRSR možno poskytovať na miesto obsadené klientom z dôvodu bezodkladnosti (ak nie je samoplatcom). To znamená, že platí síce úhradu za sociálnu službu stanovenú poskytovateľom, avšak stanovenú v súlade s § 72 ods. 2 alebo 3 (teda nie celé ekonomicky oprávnené náklady na sociálnu službu). Finančný príspevok z MPSVR sa poskytuje na základe žiadosti poskytovateľa a štruktúry jeho prijímateľov (podľa stupňa odkázanosti) ku dňu podania žiadosti. Ak poskytovateľ eviduje ku dňu podania žiadosti o finančný príspevok prijímateľa, ktorému sa poskytuje sociálna služba bezodkladne (a nemá vydané rozhodnutie), finančný príspevok sa poskytne v sume určenej pre najnižší možný stupeň odkázanosti na poskytovanie tejto sociálnej služby (napr. pre ZpS na stupeň III.). Ak obsadí (akékoľvek) miesto spolufinancované z MPSVRSR bezodkladným prijímateľom počas roka, nie je to rozhodujúce, nakoľko finančný príspevok sa poskytuje podľa štruktúry ku dňu podania žiadosti. To znamená, aj ak sa takto obsadí miesto ku dňu podania žiadosti obsadené prijímateľom v stupni V, nie je to už rozhodujúce a príspevok sa nevracia bez ohľadu

na to, aký klient na tomto mieste je umiestnený počas roka (s výnimkou samoplatcu, pre ktorého služba nemôže byť duplicitne spolufinancovaná).
Ak sa sociálna služba poskytuje prijímateľovi ako samoplatcovi (t.j. platí celé ekonomicky oprávnené náklady na poskytovanie sociálnej služby), nie je možné poskytovať na jemu poskytovanú službu ďalšie verejné zdroje (vrátane finančného príspevku z rozpočtu MPSVRSR), nakoľko celé náklady už platí prijímateľ a išlo by o duplicitu financovania. To platí za celý čas, kedy sa poskytuje sociálna služba samoplatcovi.
Pokiaľ ide o avizované vyžadovanie tzv. „depozitu“ zo strany poskytovateľa sociálnej služby, upozorňujeme na ustanovenie § 74 ods. 5 písm. a) zákona o sociálnych službách, ktorým sa neumožňuje podmieniť poskytovanie sociálnej služby (resp. uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby) peňažným alebo nepeňažným plnením. V zmysle uvedeného a v súlade so zmyslom a účelom zákona o sociálnych službách (vrátane regulácie úhrady ustanovenej zákonom) ako súčasťou práva sociálneho zabezpečenia, nie je podľa nášho názoru možné takýto „depozit“ vyžadovať.

58. Prečo posudok nezahŕňa všetky odkázanosti a kompenzácie, na ktoré má osoba s ŤZP nárok, ak je cieľom IP je komplexne hodnotiť funkčné dôsledky zdravotného stavu a slúžiť pre viaceré oblasti podpory?

V integrovanej posudkovej činnosti sa posudzujú funkčné dôsledky zdravotného stavu na účely určenia všetkých druhov odkázaností, ktoré má posudzovaná osoba a tieto sa uvádzajú v integrovanom posudku. Predmetom sociálnej posudkovej činnosti a tiež lekárskej posudkovej činnosti, ktorých závery sú obsiahnuté v integrovanom posudku, je navrhovanie vhodných peňažných príspevkov na kompenzáciu a možných sociálnych služieb. Pri navrhovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sa pritom vychádza nielen zo samotného druhu odkázanosti, ale určuje sa aj akou formou je najvhodnejšie kompenzovať konkrétnu odkázanosť (v prípade, ak je jeden druh odkázanosti možné kompenzovať viacerými formami, napr. pri odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom) a zohľadňuje sa tiež, či je konkrétna odkázanosť aktuálne vhodne riešená alebo je potrebné navrhnúť vhodný druh peňažného príspevku v integrovanom posudku. Rovnako tomu bolo aj pri komplexných posudkoch vydávaných podľa zákona č. 447/2008 Z. z. v znení účinnom do 31. 8. 2025.

59. Ak je zdravotný stav posúdený bez určenia termínu ďalšieho posúdenia, prečo sa do IP neuvádza napr. odkázanosť na pomôcku a v časti kompenzácie: peňažný príspevok na pomôcku – napr. invalidný vozík, ktorý klient aktuálne využíva?

Viď odpoveď č. 16.

60. Je tento postup v súlade s legislatívnym zámerom komplexného posúdenia zdravotného stavu, zvlášť ak sa zdravotný stav nemení a žiadosť o IP by bola len kvôli jednej zdravotnej pomôcke?

V integrovanej posudkovej činnosti sa posudzujú funkčné dôsledky zdravotného stavu na účely určenia všetkých druhov odkázaností a vhodných peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. AK je osoba už vhodne kompenzovaná v čase konania o integrovanom posudku tak sa peňažný príspevok na kúpu rovnakej pomôcky nenavrhuje.

61. Ak bude potrebné pri každej ďalšej žiadosti (napr. o invalidný vozík) vypracovať nový IP, aký je praktický význam IPČ ako komplexného posúdenia zdravotného stavu?

K navrhovaniu vhodných peňažných príspevkov na kompenzáciu sme sa vyjadrili pri bode 16. a 18.

62. Ako môže byť reforma považovaná za zefektívnenie, keď dochádza k opakovanému posudzovaniu a nadmernému administratívnemu zaťaženiu klienta aj úradov, a ešte k tomu v dvoch kolách (konanie o IP a konanie o kompenzáciách alebo sociálnych službách)?

V rámci jedného konania o integrovanom posudku je osoba posúdená na viaceré účely naraz a môže využiť integrovaný posudok v troch oblastiach – sociálne služby, peňažné príspevky na kompenzáciu a sociálnej ekonomike. Integrovaný posudok má za cieľ posúdiť fyzickú osobu na všetky 3 oblasti a navrhnúť vhodné peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP, možné služby a určiť, či je fyzická osoba vhodná na prácu v sociálnom podniku ak predloží do konania podrobný opis pracovných činností.

Po právoplatnosti integrovaného posudku má posudzovaná osoba právo si vybrať, či je pre ňu vhodnejší niektorý z navrhnutých peňažných príspevkov alebo niektorá zo služieb.

63. V aplikačnej praxi sa vyskytujú prípady, keď je pri osobách s ŤZP v IP bez určenia termínu ďalšieho posudzovania vzhľadom na zdravotný stav určená odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, pričom v časti kompenzácií je navrhnutý len peňažný príspevok na pohonné hmoty, nie peňažný príspevok na kúpu motorového vozidla. Je tento postup v aplikačnej praxi správny?

Úrady posudzujú odkázanosť fyzickej osoby na niektorý z peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia individuálne a v danom čase, pričom v integrovanom posudku navrhujú vhodnú formu kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. To, že je posudzovaná osoba odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom neznamená, že má sociálne dôsledky, ktoré je potrebné kompenzovať alebo že by navrhnutím príspevku na kúpu osobného motorového vozidla bol splnený účel, na ktorý tento príspevok slúži.

64. Akým spôsobom má byť v aplikačnej praxi zabezpečené, aby zavedenie IPČ neviedlo k neodôvodnenému znižovaniu stupňov odkázanosti u osôb, ktorých zdravotný stav sa nezlepšil?

Ak posudkový lekár určí iný stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby, ako zdravotnícky pracovník na obci, spravidla je to spôsobené zmenou v zdravotnom stave posudzovanej osoby, alebo sa jedná o objektívnejšie posúdenie zdravotnej dokumentácie. V prípade, ak účastník konania s integrovaným posudkom nesúhlasí, môže proti nemu podať odvolanie a postup úradu bude preskúmaný v rámci odvolacieho konania. Ak nesúhlasí ani s rozhodnutím ústredia, môže požiadať o preskúmanie rozhodnutia súd.

65. Existuje metodické usmernenie pre posudkových lekárov a sociálnych pracovníkov, ktoré by zabezpečovalo porovnateľnosť výsledkov posudzovania medzi pôvodným systémom posudkovej činnosti a novým systémom IPČ?

Do účinnosti zákona č. 376/2024 Z. z. sa určoval stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby podľa činností uvedených v prílohe č. 3 zákona 448/2008 Z. z. Od 01. 09. 2025 sa určuje stupeň na základe odkázanosti na pomoc inej osoby pri základných životných potrebách uvedených v prílohe č. 4 k vyhláške č. 51/2025 Z. z.

66. Z akého dôvodu IP pri deťoch so ZZ uvádza: „Sociálne služby sa vzhľadom k veku a plneniu školskej dochádzky nenavrhujú“, keď zákon garantuje nárok na opatrovateľskú službu (40 hodín mesačne) a odľahčovaciu službu (terénnou, ambulantnou alebo pobytovou formou)?

Z otázky nie sú zrejmé špecifiká konkrétneho prípadu, ale v prípade, ak úrad takýmto spôsobom odôvodňuje nenavrhnutie sociálnej služby deťom, postup sa javí ako nesprávny. Účastník konania (u detí v zákonnom zastúpení) má právo podať proti integrovanému posudku odvolanie. Úrad vie vyhovieť odvolaniu a integrovaný posudok v rámci autoremedúry zmeniť, alebo postúpi odvolanie ústrediu a ústredie rozhodne o veci v odvolacom konaní.

67. Prečo tieto informácie nie sú zahrnuté do IP, keď ide o dôležité zákonné nároky klienta?

V prípade, ak dieťa spĺňa podmienku pre navrhnutie možnej sociálnej služby, táto informácia sa nachádza vo výroku integrovaného posudku, v časti VIII.

68. Ako má klient postupovať v prípade, ak v IP nie sú uvedené všetky formy sociálnych služieb, ktoré môžu byť využité na odľahčovaciu službu (napr. terénna, ambulantná alebo pobytová forma)?

V prípade, ak účastník konania s integrovaným posudkom nesúhlasí, môže proti nemu podať v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V integrovanom posudku sa bližšie nešpecifikuje, či sa navrhuje možná ambulantná, terénna alebo pobytová služba, vyhovujúci typ si volí účastník konania sám. V IP sa navrhuje druh sociálnej služby.

69. Ako má klient postupovať, ak počas sociálneho posúdenia v domácom prostredí upozornil, že v mieste bydliska nie je dostupná prepravná služba, no napriek tomu je v IP uvedená ako navrhovaná sociálna služba?

V prípade, ak klient nemá v mieste bydliska dostupnú prepravnú službu, nevie ju využívať. Ak však takáto služba bude v mieste jeho bydliska zriadená, môže následne využiť integrovaný posudok a o poskytnutie služby požiadať. Nové posúdenie v takom prípade už nebude nutné.

70. Je v súlade s platnou legislatívou postup, keď ÚPSVR vyžaduje od rodiča vyhlásenie o tom, že dieťa nevyužíva sociálnu službu, ako podmienku pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie?

K vami uvedenému príkladu sa nevieme konkrétne vyjadriť, nakoľko ste neposkytli kópiu vyhlásenia ani jeho konkrétny text. Možno len predpokladať, že išlo o čestné vyhlásenie v súvislosti s dokazovaním splnenia zákonom stanovenej podmienky, že opatrovanej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sa neposkytuje opatrovateľská služba viac ako 40 hodín mesačne, týždenná pobytová sociálna služba alebo celoročná pobytová sociálna služba. V opačnom prípade nie je možné priznať a poskytovať peňažný príspevok na opatrovanie. V prípade, ak sa žiadateľ o uvedený príspevok vyjadril, že dieťaťu nie sú poskytované žiadne sociálne služby, mohla byť obsahom vyhlásenia aj takáto všeobecná informácia. Informácie uvedené v takomto čestnom vyhlásení sa viažu na čas, kedy ho osoba podpisuje. V prípade ak počas poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie dôjde k zmene rozhodujúcich skutočností, poberateľ príspevku je povinný túto zmenu oznámiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

71. Aký je metodický výklad vzťahu medzi poskytovaním sociálnych služieb (najmä terénnej alebo ambulantnej formy) a nárokom na peňažný príspevok na opatrovanie pri deťoch so ZZ?

Treba vychádzať z toho, že peňažné príspevky na kompenzáciu a sociálne služby nie sú v slovenskom systéme automaticky protikladné nástroje. MPSVR SR výslovne uvádza, že kompenzácia sociálneho dôsledku ŤZP sa deje buď peňažnými príspevkami, alebo poskytovaním sociálnych služieb, pričom cieľom je podpora sociálneho začlenenia osoby s ŤZP. Z toho vyplýva, že samotné využívanie sociálnej služby ešte neznamená automatickú stratu nároku na príspevok na opatrovanie. Pri aktuálne účinnej zákonnej úprave je rozhodujúce, že zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o kompenzáciách“) pri podmienkach nároku na peňažný príspevok na opatrovanie uvádza taxatívne dôvody, kedy sa príspevok neposkytne. Terénna alebo ambulantná sociálna služba pri dieťati so zdravotným znevýhodnením sama osebe nárok na peňažný príspevok na opatrovanie nevylučuje. Rozhodujúci je konkrétny druh, forma a rozsah sociálnej služby. Ak ide o sociálnu službu využívanú ako podpora rodiny a nejde o zákonom vymedzený vylučujúci prípad, nárok na príspevok má byť zachovaný. Pri terénnej a ambulantnej odľahčovacej službe je možno

metodický výklad považovať za ešte zreteľnejší, odľahčovaciu službu môžu využívať osoby, ktoré opatrujú osobu s ŤZP a poberajú peňažný príspevok na opatrovanie (pri terénnej alebo ambulantnej forme ju možno čerpať najviac 30 dní v kalendárnom roku resp. aj po hodinách v rozsahu 360 hodín ročne a počas jej poskytovania sa príspevok na opatrovanie naďalej poskytuje, nekráti sa).

72. Akým spôsobom má byť v aplikačnej praxi zabezpečené, aby využívanie sociálnej služby nebolo pre rodiny dôvodom na stratu nároku na peňažný príspevok na opatrovanie?

Úrady práce sociálnych vecí a rodiny sú viazané pri rozhodovaní o peňažnom príspevku na opatrovanie zákonom č. 447/2008 Z.z. .

73. Plánuje MPSVR SR vydať jednotné metodické usmernenie k IPČ pre ÚPSVR a ďalšie dotknuté subjekty (napr. obce a poskytovateľov sociálnych služieb), aby sa zabezpečila jednotnosť postupov na celom území SR?

Metodiky k sociálnej posudkovej činnosti a lekárskej posudkovej činnosti sú uverejnené na webovom sídle nášho ministerstva:
https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/integrovana-posudkova-cinnost.html

Informácie pre samosprávu a poskytovateľov sociálnych služieb sú uverejnené:
https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/